

HISTORIKK

1970

Planleggingen startet for utnyttelse av kraft i Alta/Kautokeinovassdraget. Tidligere hadde andre utarbeidet idéskisser for hvordan kraften kunne utnyttes.

1974

Søknad fra Statskraftverkene. Konesjonsbehandlingen starter. Hovedstyret i NVE gjennomfører orienterende befaringer på sommeren samme år.

1976

Innstillingen foreligger i desember 1976.

1978

Proposisjonen fra Olje- og energidepartementet blir fremmet 10. mars. Stortinget vedtar utbyggingsplanen for Alta-vassdraget 30. november.

1979

De nærmere vilkårene for utbyggingen blir gitt i Kongelig resolusjon 15. juni.

1982

På grunn av omfattende demonstrasjoner mot utbyggingen, blir arbeidet med anleggsveien frem til kraftstasjonsområdet først startet om høsten.

Altautbyggingen er den vassdragsreguleringssak som har påkalt størst oppmersomhet så vel i det politiske miljø som i den alminnelige debatt. Vedtaket om å bygge ut Alta/ Kautokeinovassdraget fører til den mest omfattende sak Høyesterett noen gang har behandlet.

1987

I mai ble Alta kraftverk satt i drift og den offisielle starten ble markert 3. september samme år.

NOEN TEKNISKE DATA

Kraftverk	Antall aggregat	Effekt (MW)	Middelproduksjon (GWh/år)	Statkrafts eierandel (%)	Idriftsatt
Alta	2	150	625	100	1987

VERDISKAPING

Statkraft er Norges største landbaserte skatteyter. Vår produksjon skaper store verdier som tilbakeføres til samfunnet gjennom utbytte, skatter og avgifter. I tillegg er Statkraft en aktiv medspiller i samfunnet, gjennom økonomisk støtte til idrett, kultur og andre aktiviteter, i regi av lokale lag og foreninger og i samarbeid med lokalsamfunnene som er vertskap for Statkrafts virksomhet.

KILDEN

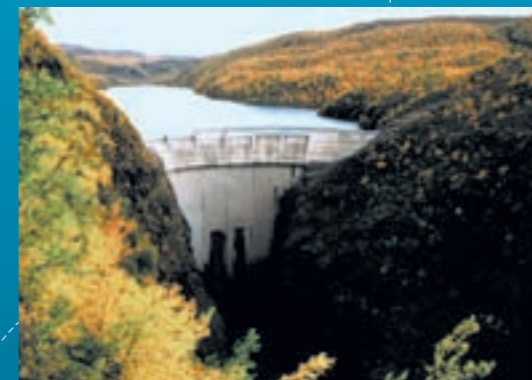
Vannkraften er ren og fornybar – og faktisk en form for solenergi. Vannet som solen fordampes kommer tilbake igjen som nedbør. Elver og fossefall blir utnyttet til kraftproduksjon og store magasiner lagrer vannet til senere bruk.

Takket være vannkraften slipper vi å basere vår elektrisitetsforsyning på fossile brenslere eller kjernekraft, slik mange andre land må. Norge ligger som en "øy" av ren og fornybar vannkraft i Nord-Europa.

Landet vårt er bokstavelig talt bygget på vannkraften. Vår økonomiske vekst og fremgang hang nøye sammen med kraftutbyggingen. Elektrisiteten var den viktigste produksjonsfaktoren i industrialiseringen av Norge, som omformet landet vårt fra å være et fattig og underutviklet land i Europas utkant. Det store hamskiftet tok til etter 1850 og skjøt virkelig fart etter unionsoppløsningen i 1905 da Norge igjen ble en selvstendig nasjon. Elektrisiteten ble en viktig del av grunnmuren for den enorme økonomiske veksten som tok til, samtidig som den i løpet av et halvt århundre fullstendig skulle omskape norske hjem. Den vedfyrte komfyren med kokeplater på kjøkkenet og oljelampene ble kastet ut for godt og erstattet med elektriske komfyrer, panelovner, lamper, elektriske husholdningsapparater og datamaskiner.

ALTA

REGULERINGEN

Alta/Kautokeinovassdraget har sitt utspring helt syd på Finnmarksvidda, nær riksgrensen mot Finland.

Kraftverket er bygget rundt 40 kilometer fra utløpet av Altaelva. Elva får i løpet av de 170 kilometer til utløpet, tilsig fra en stor del av Finnmarksvidda. De nederste 40 kilometer av elva er lakseførende. Kraftverket utnytter et fall på 185 meter fra det 18 kilometer lange magasinet, Virdnejávri.

Utbyggingen omfatter regulering av innsjøen Virdnejávri som eneste vannmagasin og bygging av kraftverket, og berører strekningen mellom utløpet fra Ladnetjávri og samløpet mellom Altaelva og Joatkajokka.

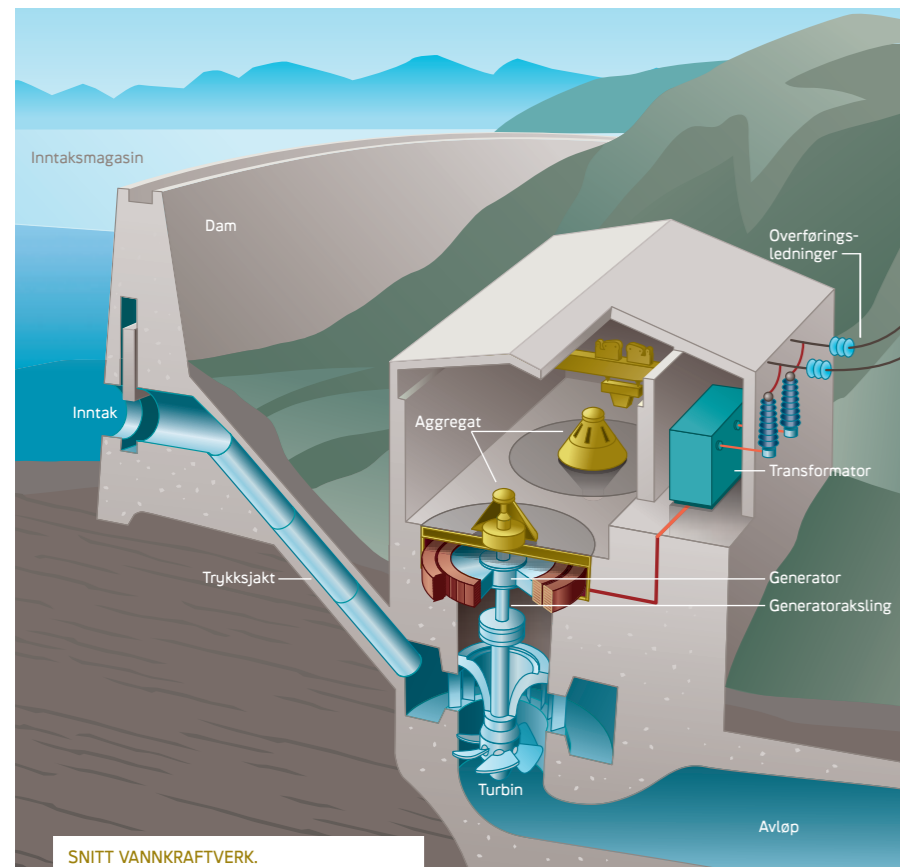
For å samle vann til kraftproduksjonen er det bygget en dam (demning). Fra den 125 meter høye dammen til utløpet fra kraftstasjonen, er elva tørrlagt på en strekning av to kilometer. Vi får på den måten et vannmagasin som er 18 km langt og som når det er fullt, demmer ned 2,9 km². Da står vannet 15 meter høyere enn naturlig vannstand i Virdnejávri. Vannmengden vi har samlet, tilsvarer ikke mer enn 6% av det vannet som i et middels år rant ut av innsjøen før dammen ble bygget.

ELEKTRISITETEN PRODUSERES SLIK:

Vannet samles i magasinene oppe i fjellet. Derfra slippes det gjennom tunneler og sjakter ned mot kraftstasjonen og turbinene. Vannet driver turbinhjulet rundt og trekker med seg generatoren som er montert på samme aksling.

I generatoren omdannes den mekaniske energien til elektrisk energi. Spenningen i generatorene på Alta kraftverk er 9,5 og 14 kV (kilovolt).

For å få minst mulig tap under overføringen fra kraftverket til forbruksnettene, blir spenningen transformert opp til 132 kV. Deretter blir kraften ført ut på samlekjøringsnettet som dekker hele landet. Før strømmen når stikkontakten din, blir spenningen igjen redusert til et nivå som passer komfyren, vaskemaskinen og fryseboksen.

SNITT VANNKRAFTVERK.

REGULERINGSOMRÅDET

KARTGRUNNLAG: STATENS KARTVERK/TILLATELSSESNR. 2001/553

NATUR OG MILJØ

Nyere kraftutbygging tar, sammenlignet med eldre utbygginger, i stor grad hensyn til miljø- og landskapsforhold allerede under planleggingen. Ved en betydelig satsing på forskning og utvikling setter vi også kontinuerlig i verk tiltak under og etter utbyggingene for at natur og miljø skal fremstå mest mulig upåvirket.

For å bedre vilkårene for fisk i regulerte vassdrag prøver vi ut ulike typer tiltak. I noen tilfeller kombineres disse med utsetting av yngel og ungfisk.

Bygging av terskler, planting og tilsåing blir gjort i stort omfang. Der det er behov for det foretas opprydding etter tidligere utbygginger.

ALTA KRAFTVERK MASKINSAL.

ARKEOLOGISKE UNDERSØKELSER VED VIRDNEJAVRI.

